

Utbildningsplan

Nämnden för utbildningsvetenskap

Lärarytbildning

Förskollärarytprogrammet, 210 högskolepoäng

Preschool Teacher Programme, 210 credits

Nivå

Grundnivå

Inrättande av program

Inrättad av Universitetsstyrelsen 2011-02-17

Fastställande av utbildningsplan

Fastställd av Nämnden för utbildningsvetenskap 2011-03-03

Utbildningsplanen gäller från och med höstterminen 2012

Senast reviderad 2011-12-01

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Samhällskunskap A. (Områdesbehörighet 6a med undantag från Nk A och En B)

Programbeskrivning

Programmet vänder sig till studerande som vill arbeta inom förskolans verksamhet. Utbildningens syfte är att den studerande genom teoretiska och verksamhetsförlagda studier ska utveckla kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som krävs för att förverkliga förskolans mål samt kunna medverka till utvecklingen av verksamheten.

Programmet leder till en förskollärarytexamen på grundnivå.

Mål

För att uppnå förskollärarytexamen gäller de allmänna målen i 1 kap. 8§ i Högskolelagen. Därutöver gäller de nationellt fastställda målen för förskollärarytexamen angivna nedan under denna rubrik (Högskoleförordningen 1993:100, Bilaga 2).

Omfattning

Förskollärarytexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 210 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: studier inom det förskolepedagogiska området om 120 högskolepoäng, utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

– skolväsendets historia, organisation och villkor samt förskolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga

- rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
 - vetenskapsteori och forskningsmetodik,
 - utveckling, lärande och specialpedagogik,
 - sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
 - uppföljning och analys av lärande och utveckling, och
 - utvärdering och utvecklingsarbete.

Mål

För förskollärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som förskollärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För förskollärarexamen ska studenten

- visa sådana kunskaper inom det förskolepedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana förskoledidaktiska och ämnesdidaktiska kunskaper som krävs för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om barns kommunikation och språkutveckling,
- visa kunskap om grundläggande läs-, skriv- och matematikinläring,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, och
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia.

Färdighet och förmåga

För förskollärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att möta barnens behov av omsorg och att skapa förutsättningar, inbegripet genom lek och skapande verksamhet, för alla barn att lära och utvecklas,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet,
- visa förmåga att ta tillvara barns kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje barns lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje barns lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera barns allsidiga lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra förskolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av barn,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,

- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För förskollärarexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot barn och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Självständigt arbete (examensarbete)

För förskollärarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom det förskolepedagogiska området.

Övrigt

För förskollärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Innehåll och struktur

Programöversikt

Programmet omfattar 210 högskolepoäng (hp) varav 60 hp består av utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), 30 hp är verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och 120 hp förskolepedagogiskt område. Det förskolepedagogiska området omfattar förskolans pedagogik och arbetssätt 37,5 hp, språk och kommunikation 22,5 hp, matematik 15 hp, estetiska läroprocesser 7,5 hp, naturvetenskap och teknik 7,5 hp, valbar kurs 15 hp samt ett självständigt arbete om 15 hp. Kunskap och färdigheter i digitala verktyg och olika mediers roll för den pedagogiska verksamheten integreras i såväl det förskolepedagogiska kunskapsområdet som i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Leken som pedagogiskt verktyg betonas genomgående.

Kurser i programmet

Programmet omfattar nedan angivna kurser. Kurserna kan ges i annan ordningsföljd. Kursen *Självständigt arbete i förskolepedagogiskt område* delas upp i två läsperioder. Däremellan ligger *Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period IV*.

Termin 1

UVK-kurs: Förskolan - barns första skola, 15 hp G1N

Lek, lärande och omsorg i förskolan, 15 hp G1N

Termin 2

Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period I, 7,5 hp G1F

Följande två kurser kan komma att läsas parallellt:

Estetiska läroprocesser i förskolan, 7,5 hp G1F

Språkutveckling och litteracitet i förskolan, 15 hp G1F

Termin 3

Förskolebarns lärande i matematik, 15 hp G1F

Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period II, 7,5 hp G1F
Förskolebarns läsande och skrivande, 7,5 hp G1F

Termin 4

UVK-kurs: Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap i förskolan, 7,5 hp G1F

UVK-kurs: Specialpedagogiskt förhållningssätt i förskolan, 7,5 hp G1F

UVK-kurs: Läroplansteori och didaktik i förskolan, 7,5 hp G1F

Naturvetenskap och teknik i förskolan, 7,5 hp G1F

Termin 5

Valbar kurs, 15 hp G1N/G1F

UVK-kurs: Uppföljning, utvärdering och utvecklingsarbete i förskolan, 15 hp G2F

Termin 6

Samspelets kraft i förskolepedagogisk kontext, 15 hp G1F

Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period III, 7,5 hp G2F

UVK-kurs: Vetenskapsteori och forskningsmetodik, 7,5 hp G2F

Termin 7

Självständigt arbete i förskolepedagogiskt område, 15 hp (grund- alt. avancerad nivå) G2F/A1N

Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period IV, 7,5 hp G2F

Kommunicera och begreppsliggöra förskolans praktik, 7,5 hp (avancerad nivå) A1N

Självständigt arbete i förskolepedagogiskt kunskapsområde, 15 hp, är valbart att läsa antingen på grundnivå eller på avancerad nivå.

Verksamhetsförlagd utbildning

Den verksamhetsförlagda utbildningen omfattar 30 hp, dvs. 20 veckor. VFU är uppdelad i fyra perioder och förlagd till relevant pedagogisk verksamhet, dvs. förskolan. Förutom VFU möter de studerande verksamheten under fältstudiedagar.

Under den verksamhetsförlagda utbildningen ska den studerande gradvis utveckla förståelse för och färdighet i olika moment i förskollärarprofessionen. Den studerande ska tillägna sig förmågan att reflektera över praktiska erfarenheter i relationen till de teoretiska studierna. Den studerande tränas självständigt och tillsammans med andra i att planera, genomföra, dokumentera, utvärdera och utveckla pedagogisk verksamhet och undervisning.

För övrig information om VFU hänvisas till kursplaner och övriga VFU-anvisningar.

Perspektiv i utbildningen

Professionsbas och professionell progression

Förskolläraryrket har sin professionsbas i det förskolläraryrket den studerande möter i ämnesstudierna, på sin verksamhetsförlagda utbildning och inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Det är genom växelverkan mellan dessa tre ämnesområden som den studerande skapar en kunskapsbas av olika erfarenheter som sammantaget lägger grunden till professionsutveckling. Den studerande utvecklar gradvis förståelse för förskolläraryrkets olika dimensioner och samtidigt en praktisk färdighet i att planera, genomföra och utvärdera undervisning. Inom såväl ämnesstudier som studier i den utbildningsvetenskapliga kärnan och verksamhetsförlagd utbildning betonas den professionella progressionen i kursplanemål och examinationsuppgifter.

Förskolläraryrket kräver kommunikativ förmåga. Den studerande ska därför under sin utbildningstid utveckla hållbara kommunikativa språkliga färdigheter så att den

kan kommunicera sina kunskaper i tal och skrift. Den ska också tillgodogöra sig färdigheter i konkret användning av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen, samt därutöver kunna bruka och värdera information från Internet. Den studerande ska därutöver kunna delta i praktiskt pedagogiskt utvecklingsarbete inom området.

Vetenskapligt förhållningssätt och progression

Utbildningen ger den studerande hög teoretisk kompetens med förankring i forskning och beprövad erfarenhet. Ett vetenskapligt förhållningssätt utvecklas kontinuerligt genom studiernas nära koppling till didaktisk vetenskap och en medveten utveckling av den studerandes kritiska förhållningssätt, analysförmåga och förmåga att kommunicera sin kunskap muntligt och skriftligt. Genom egna praktiska och teoretiska kunskaper och färdigheter samt genom att kunna tillgodogöra sig forskningsresultat förbereds den studerande för att kunna bidra till utvecklingen inom yrkesområdet.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling ingår i förskollärarytbildningen som ett av de grundläggande värdegrundsperspektiven. I programmet betonas den studerandes kunskapsutveckling i hållbar utveckling utifrån ekologiska, ekonomiska och sociala perspektiv i ett globalt sammanhang.

Genus

Genusperspektivet i utbildningen innebär bland annat att den studerande ska kunna problematisera lärande och socialisation i ett livslångt perspektiv med hänsyn tagen till genus. Den studerande ska utveckla färdigheter för att kunna värna jämställdhet i förskolans verksamhet.

Mångfald

I förskolläraryppdraget ligger att stödja och utveckla alla barn. Utbildningen ska därför utveckla den studerandes förutsättningar att verka i en förskola präglad av mångfald genom att erbjuda kunskaper om barns olika livsvillkor relaterat till mångfaldsaspekter såsom genus, klass, etnicitet, sexualitet och religiös tillhörighet.

Internationalisering

I en alltmer globaliserad värld måste blivande förskollärare förberedas för att verka i en mångkulturell förskola utifrån ett internationellt perspektiv. Utbildningen ska i sina delar beakta detta faktum. I såväl ämnesstudier som studier inom den utbildningsvetenskapliga kärnan berörs teman som etnicitet, interkulturalitet, demokrati och utbildning ur ett internationellt perspektiv.

Utlandsstudier

Studerande i förskollärarytbildningen uppmuntras till studier utomlands. Under examensarbetet och utbildningens verksamhetsförlagda delar finns möjligheter till utlandsstudier eller utlandspraktik. Övriga kurser kan, om de motsvarar de som ska läsas enligt strukturplanen ovan, ersättas med studier vid något utländskt lärosäte. Den studerande erbjuds ta del av det samlade utbudet av avtal med utländska lärosäten som finns inom Linnéuniversitetet. Utlandsstudier ska planeras i samråd med programadministrationen.

Kvalitetsutveckling

Nämnden för utbildningsvetenskap har det övergripande ansvaret för kvaliteten i lärarutbildningarna, medan programråd har i uppdrag att säkra respektive programs kvalitet utifrån Linnéuniversitetets kvalitetspolicy samt nämndens kvalitetspolicy och kvalitetsmål. De studerandes deltagande i kvalitetsarbetet sker genom studeranderepresentanter i Nämnden för utbildningsvetenskap, dess underorgan och i programråd, samt via kurs-, termins- och programvärderingar.

Kvalitetsarbetet sker systematiskt i syfte att säkra och utveckla utbildningens kvalitet i form av måluppfyllelse och progression, samt dess relevans för avnämare och relation till aktuell forskning. Kursvärderingar genomförs under utbildningens gång. Resultat av kurs- och programvärderingar återkopplas till studenter, involverade lärare och programråd, samt finns tillgängliga vid lärosätet.

Examen

Efter avklarade studier som motsvarar de fordringar som finns angivna i Högskoleförordningens examensordning samt i den lokala examensordningen för Linnéuniversitetet kan den studerande ansöka om examen. Den som fullföljt utbildningen kan erhålla följande examen:

Förskollärarexamen, 210 högskolepoäng

Bachelor of Arts in Early Years Education, 210 higher education credits

Examensbeviset är tvåspråkigt (svenska/engelska) Tillsammans med examensbeviset följer Diploma Supplement (engelska).

Övrigt

Förkunskapskrav inom programmet

Förkunskapskrav finns för kurser inom programmet. När i programmet sådana förekommer framgår av strukturplanen i utbildningsplanen. Vilka förkunskapskraven är preciseras i respektive kursplan.

Verksamhetsförlagd utbildning

Vid underkännande av kurs i verksamhetsförlagd utbildning har den studerande rätt till endast en ny prövning.

Resor till och från den verksamhetsförlagda utbildningen kan medföra extra kostnader för den studerande.